

Cenzúra a Magyar Tudományos Akadémián

NÉPSZABADSÁG – www.nol.hu – 2016-01-28

[Hargitai Miklós](#)

Lapunk szerdai, az MTA Duna-eltereléssel foglalkozó konferenciájáról szóló tudósításában hiányoltuk a résztvevők közül az MTA Szigetközi Munkacsoportját. Válaszában a tudós testület azt állította, hogy ilyen munkacsoport nem is létezik. Megpróbálták eltüntetni a csoport működésének a lenyomatait is az akadémia honlapjáról, vélhetően azért, mert vizsgálatuk eredményei rossz megvilágításba helyezik a szlovákokkal kötendő megállapodást.

„A Magyar Tudományos Akadémián korábban egy Szigetközi Munkacsoport is működött. A testület utolsó tisztújítása 2008-ban volt, 2011-ben viszont már nem választottak új tagokat. Az akadémiának tehát Szigetközi Munkacsoportja nincsen” – adta hírül [közleményben](#) az MTA, nem sokkal azután, hogy [lapunkban megírtuk](#): a Duna elterelésének ökológiai következményeit és a lehetséges vízpótlási megoldásokat elemző akadémiai konferenciára érthetetlen okból nem hívták meg az említett munkacsoportot.

Hiányzott a "nemlétező munkacsoport" a keddi Bős-konferenciáról
Koncz György / Népszabadság

Az MTA nemcsak a szervezet létét próbálta meg kétségbe vonni, hanem a működésének lenyomatait is megkísérelte eltüntetni: az akadémiai honlap keresőjében a „szigetközi” kifejezésre keresve egyedül a konferencia közleménye jön elő, a munkacsoport működését

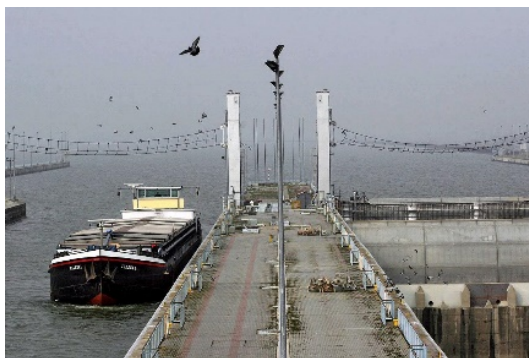
A Szigetközi Munkacsoport saját [honlapja](#) 1991-től rögzíti a vízlépcső-ügy történéseit. Itt lehet megtalálni többek között a magyar–szlovák tárgyalások jegyzőkönyveit (ezeket korábban mindig nyilvánosságra hozták, újabban az Orbán-kormány már nem teszi közzé a dokumentumokat), valamint a Duna 1992-es elterelése óta végzett monitoring vizsgálatok összefoglaló eredményeit.

Baranyai Gábor, a kétoldalú tárgyalásokat vezető miniszteri biztos a keddi konferencián
Koncz György / Népszabadság

Az említett vizsgálatok nemcsak a környezeti változások bemutatására szolgálnak, hanem elvileg a vitarendezésben is kulcsszerepük van. A folyamatos elkészítésüket a Szlovákia és Magyarország között 1995-ben megkötött kormányközi megállapodás írja elő, így már abból is baj lehet, hogy a mérések 2013 után megszakadtak, mivel abban az évben az Orbán-kormány megszüntette a kutatás költségvetési támogatását

(korábban a monitoring önálló sorként szerepelt a költségvetésben). Jelentős joghátrányt jelent ugyanakkor, hogy a 2013 utáni időszakra már nem rendelkezünk adatsorokkal, vagyis a minket ért további károkat (például a talajvízszint süllyedését, az élővilág pusztulását, az ivóvízkészlet apadását vagy elszennyeződését) nem fogjuk tudni bizonyítani.

Fotó: Móricz-Sabján Simon / Népszabadság

A monitorozást koordináló, máig működő Szigetközi Munkacsoportot 2008-tól Lamm Vanda akadémikus, nemzetközi jogász, az MTA Jogtudományi Intézetének korábbi igazgatója vezeti. A munkacsoport koordinációs megbízásáról szóló szerződést utoljára 2013 decemberében írta alá Fazekas Sándor, a környezetügyért felelős miniszter, illetve Pálinkás József, az MTA akkori elnöke – a szerződésben szereplő pénz átutalásáról szóló kormányhatározatot Orbán Viktor szignálta.

Akkor tehát még senki sem kérdőjelezte meg, hogy a munkacsoport létezik

– ráadásul még az elmúlt hetekben is kaptak állami felkérést egy Bóssel kapcsolatos szakmai anyag bibliográfiájának összeállítására, ami egy nem létező szervezet esetében legalábbis furcsa.

A Szigetközi Munkacsoportról szóló, az mta.hu-ról eltávolított hírek egyike (a Google által tárolt verzió)

Közelebb vihet a megoldáshoz az a megközelítés, hogy a Szigetközi Munkacsoport olyan információkról rendelkezik a Szigetköz környezeti állapotáról, amelyeket mára minden állami honlapról (nemcsak az MTA-éről, hanem az illetékes minisztériuméről is) eltávolítottak.

Ez a tény a Szigetközi Munkacsoport eltüntetésének szándékával együtt azt valószínűsíti, hogy a kormány olyan megállapodást készül aláírni Szlovákiával, amelynek hazai elfogadtatását a tudományos eredmények megnehezítenék

– például azért, mert az előzetes vizsgálatok szerint a mederbe beépített fenékküszöbök számos területen a jelenleginél is rosszabb vízminőségi, illetve környezeti állapotot eredményeznek majd.

Nem létező?

„A Vidékfejlesztési Minisztérium saját költségvetési keretéből finanszírozott 2013. évi szigetközi kutatások jegyzéke. Az MTA munkacsoport monitoring tevékenységének támogatása összesen: 8,6 millió Ft” – olvasható a „nemlétező” Szigetközi munkacsoport [honlapján](#). A költségvetési támogatáson belül „koordináció, szintézis” soron 3 millió forint szerepel Lamm Vandának, a munkacsoport vezetőjének.